

Domovská stránka>Rodinné veci a dedenie>Výživné na rodinu

Prebiehajúce postupy a konania v oblasti civilnej justície, ktoré sa začali v prechodnom období, budú podľa práva EÚ ďalej prebiehať. Na portáli elektronickej justície budú na základe vzájomnej dohody so Spojeným kráľovstvom príslušné informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva uverejnené do konca roku 2024.

Výživné na rodinu

Škótsko

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

V Škótsku sú v súčasnosti dva systémy na určovanie výživného: [zákon o vyživovacej povinnosti voči dieťaťu z roku 1991](#) (*Child Support Act 1991*) vo všeobecnosti získal prednosť pred [zákonom o rodinnom práve \(Škótsko\) z roku 1985](#) [*Family Law (Scotland) 1985*] a presunul vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu z oblasti súkromného práva a príslušnosti súdov do verejnej sféry.

Zákon o vyživovacej povinnosti voči dieťaťu sa však vo všeobecnosti uplatňuje iba vtedy, ak osoba poverená starostlivosťou, rodič, ktorý nemá spoločné bydlisko s dieťaťom, a dieťa majú obvyklé bydlisko v Spojenom kráľovstve. V prípadoch, keď sa zákon z roku 1991 neuplatňuje, platí starší systém obsiahnutý v zákone o rodinnom práve (Škótsko) z roku 1985.

Podľa zákona o vyživovacej povinnosti voči dieťaťu z roku 1991 iba „oprávnené dieťa“ (dieťa, ktorého aspoň jeden z rodičov s ním nemá spoločné bydlisko) spĺňa podmienky na to, aby v jeho prospech bolo [Úradom pre výživné na dieťa](#) (*Child Maintenance Service*) vydané rozhodnutie v oblasti vyživovacej povinnosti. Rodič (alebo iná oprávnená osoba) poverený starostlivosťou o dieťa môže žiadať výživné pre dieťa od rodiča, ktorý nemá s dieťaťom spoločné bydlisko.

Podľa zákona o rodinnom práve (Škótsko) z roku 1985 vyživovaciu povinnosť má:

manžel voči svojej manželke,

manželka voči svojmu manželovi,

otec alebo matka voči svojmu dieťaťu,

osoba voči dieťaťu (inému ako dieťaťu, ktoré jej zveril do pestúnskej starostlivosti miestny alebo iný orgán verejnej moci alebo dobrovoľnícka organizácia), ktoré prijala ako dieťa patriace do jej rodiny.

Bývalý životný partner tiež môže mať povinnosť platiť výživné druhému bývalému životnému partnerovi.

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Podľa zákona o vyživovacej povinnosti voči dieťaťu z roku 1991 dieťa musí byť:

mladšie ako 16 rokov alebo

mladšie ako 19 rokov a byť študentom denného štúdia, ktoré však nie je vyšším vzdelávaním, alebo

mladšie ako 18 rokov a buď práceschopné alebo vhodné pre odbornú prípravu mládeže, zatiaľ čo rodič si ešte stále uplatňuje dávky v súvislosti s dieťaťom.

Podľa zákona o rodinnom práve (Škótsko) z roku 1985 je dieťa definované ako:

osoba mladšia ako 18 rokov alebo

osoba staršia ako 18 rokov, ale mladšia ako 25 rokov, ktorá sa „primeraným a vhodným spôsobom zúčastňuje na vzdelávaní vo vzdelávacom zariadení alebo na odbornej príprave na zamestnanie alebo remeslo, profesiu alebo povolanie“.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Ak obaja rodičia žijú v Škótsku alebo inej časti Spojeného kráľovstva, návrh sa podáva Úradu pre výživné na dieťa. Ak má jeden z rodičov bydlisko mimo Škótska, druhý rodič môže podať návrh na vydanie súdneho rozhodnutia v oblasti vyživovacej povinnosti na miestny šerifský súd (*Sheriff Court*), bude však potrebovať právne poradenstvo, ako postupovať.

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Žiadosť o výživné na dieťa sa môže podať v mene rodiča alebo inej osoby zodpovednej za dieťa za predpokladu, že žiadateľ na to bol oprávnený alebo má splnomocnenie. Deti nemôžu požiadať o výživné samostatne, pokiaľ nemajú viac ako 12 rokov a žijú v Škótsku.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Vo všeobecnosti bude príslušným súdom šerifský súd, v obvode ktorého má dieťa bydlisko. Podrobnosti o škótskych súdoch sú k dispozícii na webovom sídle [Škótskej súdnej služby](#) (*Scottish Courts and Tribunals Service*).

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Áno, o právne poradenstvo je potrebné požiadať právnik, ktorý sa venuje rodinnému právu.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Súdne poplatky a zákonné poplatky sa musia zaplatiť, ale je možné požiadať o právnu pomoc [Škótsku radu pre právnu pomoc](#) (*Scottish Legal Aid Board*).

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

Súdy môžu vydávať súdne rozhodnutia v oblasti vyživovacej povinnosti voči dieťaťu alebo medzi manželmi. Výška výživného v súdnom rozhodnutí bude určená na základe viacerých faktorov vrátane príjmu platiteľa. Každá zo strán môže podať na súd návrh na zmenu súdneho rozhodnutia v oblasti vyživovacej povinnosti. Pohľadávky na výživné sa obvykle nevyžadujú po dátume podania žiadosti, hoci tak možno urobiť podľa uváženia sudcu šerifského súdu (*Sheriff*).

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

V prípade vyživovacej povinnosti voči dieťaťu sa výživné vo všeobecnosti platí rodičovi, s ktorým dieťa žije.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

V Škótsku sú k dispozícii viaceré spôsoby vymáhania. Patria sem:

zrážky zo mzdy,

zrážky z finančných prostriedkov na bankových účtoch alebo z iných zdrojov,

zákaz nakladania s pozemkami a budovami.

Vymáhacie konanie vo všeobecnosti vedú šerifskí tajomníci (*Sheriff Officers*), ktorí sú nezávislými úradníkmi súdu.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premičacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

Postupy vymáhania sú v Škótsku predpísané v **zákone o dlžníkoch (Škótsko) z roku 1987** [*Debtors (Scotland) Act 1987*]. Zákon obsahuje ustanovenia o zákonných postupoch vymáhania a o úrovni ochrany dlžníka. Zákonom je napríklad obmedzená suma, ktorú môže zamestnávateľ zraziť zo mzdy dlžníka. V Škótsku neplatí premičacia lehota na vymáhanie dlžného výživného. Každý nesplatený dlh bude vymáhateľný, pokiaľ je dlžník v Škótsku alebo má v Škótsku zadržateľný majetok. Ak však musí škótsky súd vo vzťahu k vyživovacej povinnosti uplatniť právo inej krajiny, uplatní príslušné právne normy danej krajiny.

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Ide o **Úrad pre výživné na dieťa** (*Child Maintenance Service*) (ak majú obaja rodičia miesto pobytu v Spojenom kráľovstve) a škótsky ústredný orgán (ak je jeden z rodičov v cudzine). Podrobnosti o škótskom ústrednom orgáne sú uvedené v ďalšej časti.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Nie.

14 Ak som v tomto členskom štáte a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v tomto členskom štáte poskytnúť pomoc?

Mali by ste sa obrátiť na škótsky ústredný orgán

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Scottish Government Justice Directorate
Central Authority and International Law Team
St Andrew's House (GW15)
Regent Road
Edinburgh EH1 3DG
Scotland
Tel. 00 44 131 244 3570
00 44 131 244 4829
00 44 131 244 2417
Fax: 00 44 131 244 4848

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v tomto členskom štáte:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Mali by ste sa obrátiť na ústredný orgán dotknutého členského štátu. Na každý orgán sa dá obrátiť priamo.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Pozri predchádzajúcu časť.

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Nie.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

Zákon o rodinnom práve (Škótsko) z roku 1985 sa vzťahuje na nariadenie o vyživovacej povinnosti. Zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného sú obsiahnuté v **pravidlách týkajúcich sa starostlivosti o dieťa a platby výživného z roku 1997** (*Child Care and Maintenance Rules 1997*) v znení zmien.

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Pri podávaní žiadostí osobami oprávnenými podľa článku 56 nariadenia Rady sa automaticky poskytuje právna pomoc, pokiaľ sa žiadosť nepovažuje za zjavne nepodloženú.

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Boli prijaté doplnkové opatrenia na zabezpečenie pomoci, ktorú je možné poskytnúť v súlade s článkom 51, vrátane zmien v právnych predpisoch, súdnych pravidlách a ustanoveniach o právnej pomoci.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 05/08/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.